UUTISET

Tekevätkö yhtiöt yhdessä tuplanopean verkon, vai säästävätkö puolet kustannuksista. Se on hyvä kysymys. **TIETOVERKKOTEKNIIKAN PROFESSORI JUKKA MANNER, AALTO-YLIOPISTO**

Yhteistyö tuo enemmän tukiasemia

Sonera ja DNA hakevat säästöjä rakentamalla yhteisen 4G-verkon Itä- ja Pohjois-Suomeen. Toimiluvan mukaan verkon on oltava niin vahva, että se toimii asuinrakennuksen sisällä.

”Yhdessä teemme enemmän mastoja, enemmän tukiasemia kuin olisi erikseen tehty. Verkko rakennetaan noin vuoden toimilupien vaatimuksia nopeammin.”

Näin paljon lupaa Soneran toimitusjohtaja **Valdur Laid** yhteistyöhankkeesta DNA:n kanssa.

Kyse on Soneran ja DNA:n yhteisestä Itä- ja Pohjois-Suomeen rakennettavasta 4G-matkapuhelinverkosta, jonka pitäisi olla valmis vuonna 2018.

Verkosta tulee Suomen ensimmäinen kahden verkkoyhtiön yhteinen. Aikaisemmin yhtiöiltä on edellytetty omaa verkkoa.

”Lähtökohtana on ollut, että Suomessa on kolme kattavaa verkkoa, jotka kilpailevat keskenään. Kilpailun ansiosta meillä on noin 25 prosenttia halvemmat kuluttajahinnat kuin EU:ssa keskimäärin”, Viestintämarkkinoiden yksikön päällikkö **Olli-Pekka Rantala** liikenne- ja viestintäministeriöstä sanoo.

Nyt periaatetta lievennetään, jotta yhtiöt voivat säästää verkon rakentamisen kustannuksissa.

”Maan kattava peitto on kallis rakentaa. Siksi tietyissä rajoissa yhteinen rakentaminen sallitaan”, Rantala sanoo.

Yhteyden pelattava sisällä

Maaseudulla moni valitsee operaattorin sen mukaan, kenen verkkoon löytyy paras yhteys. Tulevaisuudessa yhteisverkon alueella kolmen sijaan on vain kaksi verkkoa, joista etsiä toimivin yhteys.

Rantalan mukaan kilpailun väheneminen ei saa näkyä kuluttajalle.

”Tämä tilanne on otettu huomioon jo toimilupia myönnettäessä.”

Toimiluvassa esimerkiksi määritellään, että verkko on riittävän kattava, kun se toimii rakennuksessa sisällä.

”Sisätilapeitto on kova velvoite. Ei riitä, että on yhteys pihalla, katolla tai huoneen nurkassa”, Rantala sanoo.

Soneran toimilupa edellyttää, että sen 4G-verkko saavuttaa 99 prosenttia suomalaisista vuoteen 2018 mennessä.

Lähettäminen nopeutuu

4G-verkko parantaa mobiilin laajakaistan nopeutta maaseudulla. Teoriassa latausnopeus voi olla jopa 130 megabittiä sekunnissa. Siihen harva pääsee, sillä kaista jaetaan käyttäjien kesken.

”Osa pääsee nopeaan yhteyteen kiinni, osa ei. Jos tukiasema on näköetäisyydellä, on kissanpäivät. Joka tapauksessa mahdollisuudet parempaan yhteyteen ovat paremmat kuin aikaisemmin”, tietoverkkotekniikan professori **Jukka Manner** Aalto-yliopistosta sanoo.

Paraneeko nopeus yritysten yhteistyön ansiosta, on vielä epäselvää.

Mannerin mukaan kyse on siitä, kuinka paljon tukiasemia lopulta rakennetaan. Joka tapauksessa syrjäisiä ja katveessa olevia alueita edelleen jää.

”On väärin antaa kuva, että 4G tuottaisi kaikkialle Suomeen erinomaisen yhteyden”, Manner kiteyttää.

Merkittävin parannus 4G-verkossa on lähetysnopeuden parantuminen.

”3G:llä voi saada suhteellisen hyvän latausyhteyden, mutta lähettäminen sillä on tuskallisen hidasta. Voi olla, että yrityksille 4G:stä on hyötyä, koska lähettäminen ja jakaminen on huomattavasti nopeampaa”, Manner sanoo.

Kuluttajatuotteet erillään

Kuluttajille molemmat yhtiöt myyvät jatkossakin omia tuotteitaan. Hankkeessa ei ole kyse yrityskaupasta, joten sille ei tarvita kilpailuviranomaisen lupaa.

DNA omistaa yhteisyrityksestä 49 prosenttia ja Sonera 51 prosenttia.

Verkkoyhtiöstä suurin on Elisa noin 40 prosentin markkinaosuudella.

AIMO VAINIO

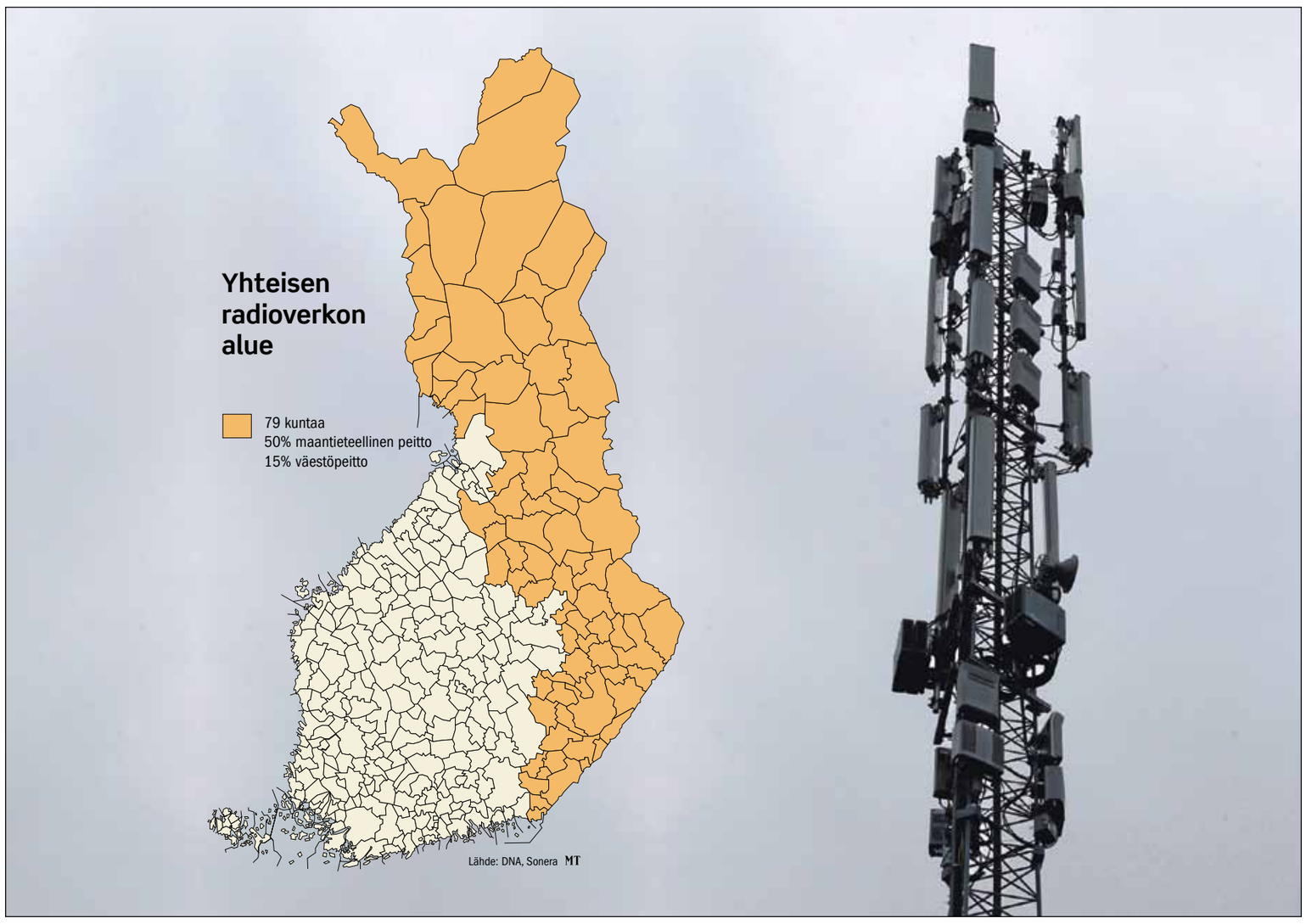

Hallitus päättää piakkoin lomitusten poikkeuslistasta

Hallitus ottaa lähiaikoina kantaa, hakeeko Suomi poikkeuksia EU-komission linjauksiin sijaisavun ja äitiyslomitusten kestosta. Maa- ja metsätalousministeriö selvittää perusteita.

Hallitusneuvos **Riitta Kuusisto** kertoo keskustelleensa peruspalveluministeri **Susanna Huovisen** (sd.) ja ministeriön esikunnan kanssa komission linjauksista.

”Poliitikot päättävät asiasta”, Kuusisto sanoo.

Päätöksiä tarvitaan nopeasti, sillä lomituspalvelujen lainsäädäntöä pitäisi muuttaa ensi vuoden alussa. Muutokset säädetään Suomessa ja hyväksytetään vielä Brysselissä.

”Aika kiire on.”

Aikataulu on Kuusiston mukaan mahdollisimman hankala ja epäselvä. Brysselin kierrosta ei tehdä, jos Suomi toteuttaa ryhmäpoikkeusasetusta sellaisenaan.

> Suomen pitää neuvotella poikkeuslupa maatalouslomituksesta.«
>
> **MAIJA PIHLAJAMÄKI**

”Asia on valmistelussa”, ministeri Huovisen esikuntaan kuuluva valtiosihteeri **Ulla-Maija Rajakangas** vastaa.

Ilman Brysselin hyväksyntää Rajakangas ei usko Suomen selviävän, sillä lomitusjärjestelmämme poikkeaa niin paljon komission linjauksista.

MMM pitää yhteyttä komissioon

Rajakangas keskusteli asiasta maa- ja metsätalousministeriön (MMM) edustajien kanssa. Keskiviikkona sovittiin, että tämä pitää asiassa yhteyttä komissioon.

Siirrosta päätettiin, koska Kuusisto valmistelee ensi viikon budjettiriiheen montaa muutakin asiaa. Kuusisto johtaa maatalouslomitusten kehittämisryhmää.

Kehittämisryhmän työaikaa jatketaan tämän vuoden loppuun. Ministeriössä tästä on sovittu suullisesti. Ehdotuksia odotettiin alunperin syyskuun lopussa.

Lomitusten toimintaympäristöä pitää Kuusiston mukaan vielä arvioida. Maatalouden rakennemuutos tuntuu nopeutuvan uudestaan.

MTK ja Jyty vaativat poikkeuksia

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK vaatii hallitusta käyttämään täysimääräisesti komission mahdollistamat poikkeussäännökset. Maatalousyrittäjien lomituspalveluja pitää puolustaa, liitto muistuttaa.

”Lomitusjärjestelmän puolustamista tarvitaan nyt yhtenä rintamaana”, MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** sanoo.

Julkisten ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty liittyi rintamaan keskiviikkona. Jyty neuvottelee lomittajien työehdoista.

”Suomen valtion pitää neuvotella poikkeuslupa maatalouslomituksesta”, Jytyn puheenjohtaja **Maija Pihlajamäki** vaatii.

Jytyn mukaan EU-komission aikeet heikentäisivät pahasti maatalouslomituksia Suomessa. Se olisi raju isku maatalousyrittäjien sosiaaliturvaan.

”Kyseessä ovat tuhannet työpaikat”, Pihlajamäki sanoo.

Toiminnanjohtaja **Raimo Kivineva** Maatalouslomittajatyhdistyksestä laskee komission päätöksen vähentävän lomituspäivistä pahimmillaan 35 prosenttia.

Rahoitus muuttuu itse järjestetyissä lomissa

EU-komissio päätti kesäkuussa rajoittaa maatalouslomitusta kolmeen kuukauteen viljelijää kohti.

Äitiys- ja vanhempainloma lyhenisi kuuteen kuukauteen vuodessa.

Viljelijän vuosiloma kestää 26 päivää sekä äitiys- ja vanhempainloma 11 kuukautta. Sijaisapua voi saada enimmillään 300 päivää sairauden tai tapaturman perusteella.

Suuntaviivojen säädösten mukaan viljelijälle ei voitaisi maksaa korvausta itse järjestetyistä lomituksista. Se pitää maksaa suoraan palvelujen tuottajalle.

Tämä ei Kuusiston mukaan ole iso kysymys. Lomitusten paikallisyksikkö voi maksaa palkat tälle lomittajalle suoraan.

Viljelijät hankkivat itse lomittajansa, jollei paikallisyksikkö pysty palvelua järjestämään. Tähän joudutaan etenkin kiireellisissä sijaisavuissa.

JUHANI VIITALA

Sijaisavun säästöt harkitaan uusiksi

Säästölista viljelijöiden lomituksista menee uuteen harkintaan.

Euroopan unionin komission ajamat lomituksen muutokset saattavat kattaa viiden miljoonan euron säästöt, joita aiemmin vaadittiin koko alalta.

Hallitusneuvos **Riitta Kuusisto** sosiaali- ja terveysministeriöstä sanoo tilanteen muuttuneen, kun EU-komissio antoi valtiontuista lomituksia koskevat määräyksensä.

”Niistä ei ollut tietoa kehyspäätöstä tehtäessä.”

Kuusisto odottaa hallituksen ottavan kantaa, miten säästöjen valmistelua jatketaan. Ministerit kokoontuvat budjettiriiheen ensi tiistaina ja keskiviikkona.

Tilanne on hankala lainmuutoksen valmistelijalle, sillä varmaa tietoa ei ole. Komission päätös tuli kesälomien kynnyksellä.

JUHANI VIITALA

Perheenjäsen saa työttömyysturvan, jos häntä työllistävä tuotanto loppuu

Maatilan toinen yrittäjä tai perheenjäsen saa työttömyysturvaa, mikäli häntä työllistänyt tuotanto lopetetaan.

Työttömyysturvan tulkinnat vaihtelevat TE-toimistosta toiseen.

Maatalousyrittäjän ja yrittäjän perheenjäsentä koskeva lainmuutos tuli voimaan jo lokakuusta 2007.

Isäntä Siikajoelta sanoo, että vieläkin toimitaan vanhan lain mukaan. ”Täällä työvoimatoimistossa meitä vaadittiin vuokraamaan pellot pois.”

Matti-isäntä vaimoineen suunnittelee luopuvansa karjasta, jota emäntä on hoitanut. Koko nimellä isäntä ei halua esiintyä.

”Puolison työllistäneen tuotantosuunnan lopettaminen riittää”, vanhempi hallitussihteeri **Timo Meling** työ- ja elinkeinoministeriöstä vahvistaa.

Perheenjäsentä koskeva poikkeus edellyttää Melingin mukaan, ettei puoliso ole osallistunut maatilalla esimerkiksi viljanviljelyyn. Jos puoliso on hoitanut karjaa, sen pidosta pitää luopua.

”Perheenjäsenellä voi olla oikeus työttömyysturvaan maatilan jatkaessa muuta toimintaa.”

Matin maatila aikoo jatkaa tuotantoa Siikalatvassa Pohjois-Pohjanmaalla, vaikka isännän työkyky on heikentynyt.

Omistus rajoitettu

Vuoden 2007 laki edellytti, ettei puoliso tai perheenjäsen käytä lainkaan määräysvaltaa maatilan asioissa. Lakia muutettiin tältä kohtaa vuoden 2010 alusta.

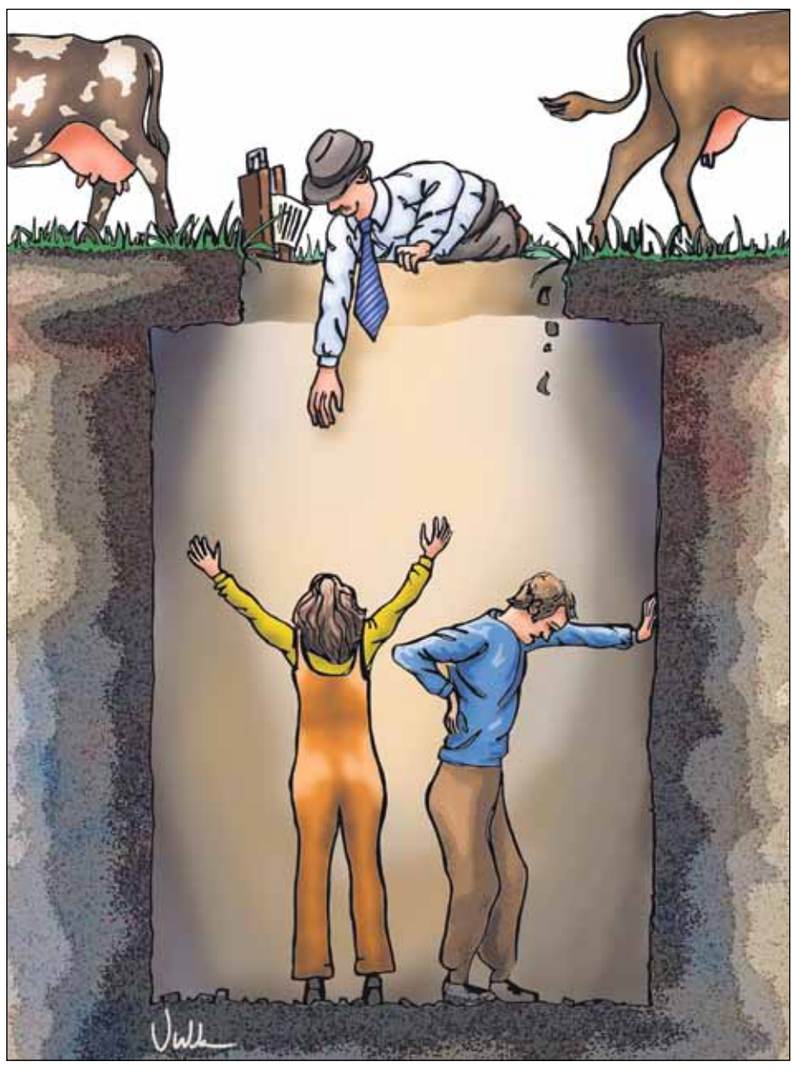

Jos toinen yrittäjä omistaa maatilasta alle 15 prosenttia, hän voi tuotantosuunnan loppuessa saada työttömyysturvan. Määräysvalta katsotaan kahdelta vuodelta.

Pääasiallinen viljelijä voi nykyisin saada työttömyysturvan, jos hän lopettaa maatilan toiminnan ja vuokraa pellot pois.

Työttömyysturva voi periaatteessa alkaa heti.

”Käytännössä työttömyysturvaan liittyy yleensä viiden päivän omavastuu.”

Yrittäjien työttömyysturvaan tehtiin viimeisin muutos vuoden 2013 alusta. Sitä ennen turva alkoi neljä kuukautta toiminnan keskeytyksen jälkeen.

Neljän kuukauden karenssiaika koski sekä viljelijöitä ja yrittäjiä että puolisoita ja perheenjäseniä, kun nämä jäivät työtä vaille yrityksessä.

Työministeriö ohjeisti vuoden 2007 lainmuutoksista työvoimatoimistoja ja työvoimatoimikuntia. Ne päättävät hakijan oikeudesta työttömyysturvaan.

Vuoden 2007 lainmuutoksen valmistelijat arvioivat silloisten työttömyysturvan muutosten hyödyttävän tuhatta yrittäjää ja maatalousyrittäjää vuosittain.

Viime vuoden muutos aikaistaa tätä työttömyysturvaa keskimäärin 40 päivää. Turvasta arvioitiin hyötyvän 1 150 yrittäjää ja lähipiiriin kuuluvaa.

”Tiedoista ei pysty erittelemään millaisista yrityksistä on kyse”, Meling sanoo.

JUHANI VIITALA